



Natuurlijk
Delfland

Adres : Postbus 133 2600 AC DELFT

E-mail : natuurlijkdelfland@knnv.nl

Website : natuurlijkdelfland.knnv.nl

Bluesky : KNNV Natuurlijk Delfland

Youtube : natuurlijkdelfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging

16 juni 2026

Verkenning van houten oeverbeschoeiingen, met voorstellen om zulke oevers natuurvriendelijker te maken.

Bijdrage Edzo Ebbens

Nuttige taakstelling in het kader van het jaarthema Oevers 2026

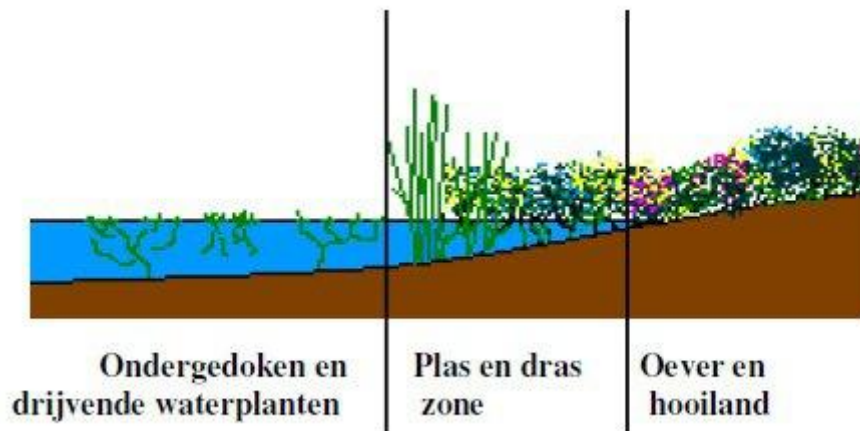
Voor 2026 heeft Natuurlijk Delfland (KNNV) het jaarthema Oevers gekozen. Met name omdat er in onze gebouwde omgeving erg veel houten oeverbeschoeiingen zijn te vinden. Deze steile oevers vormen hindernissen voor de natuur, door gebrek aan geleidelijke overgangen in de waterkanten. Zachte overgangen bieden meer kans op biodiversiteit in flora en fauna door variaties in water-oever contact en profiel. Bij harde verticale oevers ontbreekt die ecologische kwaliteit en daardoor ook gewenste levendige natuur. Om die reden is 'Voorkom een droeve oever' het motto van het jaarthema. Om het jaarthema kracht bij te zetten is het Team Oevers opgericht. Door middel van een stappenplan is een doelmatige taakstelling bedacht. Globaal houdt dit voor de teamleden het volgende in: - inventarisatie van de plekken waar zich houten oeverbeschoeiingen bevinden rondom ieders woonomgeving - deze te markeren in overzichtskaart(en), voor zover bezocht en geconstateerd - het maken van foto's van betreffende oevers- voorselectie van meest kwalijke 'droeve oevers', bijv. monotone houten oevers aan beide kanten van watergang - voor 3 locaties een voorstel doen hoe die oevers op creatieve en haalbare manier natuurvriendelijk(er) te maken zijn Deze voorstellen zullen worden besproken met betreffende beheerders van die oevers. Langs deze weg is het misschien mogelijk dat enkele bestaande nare oevers worden veranderd naar 'blijde oevers'. Met meer leefruimte en kansen voor allerlei soorten oever- en waterplanten en klein dierlijk leven, in en rond het water.

De leden van de werkgroep Oevers gaan ieder in de omgeving van hun woning "droeve oevers" inventariseren en mogelijkheden van verbetering aangeven.

Dit document is een resultaat van de bijdrage van werkgroeplid
Edzo Ebbens, 3121 TA, Schiedam

Te onderscheiden oeverzones en bijbehorende beplanting

Globaal beeld beplanting in verschillende zones van de oever

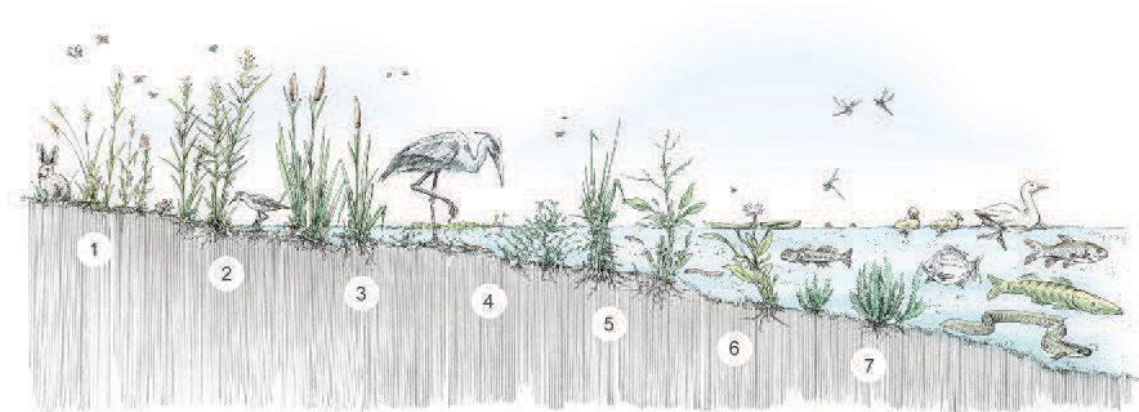


Vegetatie in relatie tot hoogte ten opzichte van de waterstand

Vanaf het water gezien gaat de vegetatie geleidelijk over in steeds drogere planten tot (moeras)bos. De drassige zones

zijn vooral van belang voor soortenrijke moerasvegetaties en ongewervelde dieren, zoals wormen, kreeftachtigen, insecten en spinachtigen. De ondiepe wateren met waterplanten zijn ideale schuil- en paaiplaatsen voor vissen.

- 1 Bloemrijk grasland;
- 2 Vegetatie van vochthoudende grond;
- 3 Vegetatie van natte ruigtes (plas-dras);
- 4 Moerasplanten die in ondiep water staan;
- 5 Moerasplanten die in dieper water staan;
- 6 Drijfbladplanten;
- 7 Ondergedoken waterplanten.



Keuze van de te inventariseren oevers

In de omgeving van mijn woning zijn diverse sloten, grachten, vijvers.

In het nabij gelegen Park Kethel zijn de sloten te smal voor flauwere oevers, geen beschoeiingen aanwezig en is het ook vanuit historisch oogpunt niet gewenst om die te verbreden met flauwere taluds.

In de nabij gelegen Vogelbuurt, het Prinses Beatrixpark en de Poldervaart zijn overal oevers met houten beschoeiingen. Daar zijn lokaties gekozen voor een verbeter voorstel.

Uitgangspunten bij de keuze

De volgende uitgangspunten zijn aangehouden:

- Talud boven en onder water 1:5 of flauwer realiseerbaar bij de lokaties
- Geen vermindering van wateroppervlak zodat de waterbergingscapaciteit niet vermindert.
- Beperking doorstroomcapaciteit is gering en wordt niet bezwaarlijk .
- Ook onder water realiseren flauw talud en daarbij zonodig grondaanvulling onder water. Dit om de waterkwaliteit, de biologische diversiteit, en de beperking van uitheemse rivierkreeften zo veel mogelijk te bewerkstelligen.
- In verband met zoveel mogelijk beperken graverij uitheemse rivierkreeften geen plas- of drasbermen rond de waterlijn, maar het talud ononderbroken flauw houden.
- Voorkeur voor lokaties waar bewoners of langskomende inwoners de natuurvriendelijke oevers positieven kunnen beleven en ervaren.

Algemene vormgeving van talud 1:5 boven en onder water

Volstaan wordt met een algemene beschrijving van hoe de oevers vorm te geven.

Per lokatie zal dat op basis van de werkelijke afmetingen daarvan kunnen afwijken

Uitgegaan is van:

Bestaande beschoeiing ca 0,3m boven waterlijn. Oeverhoogte aangenomen op 0,7m boven waterspiegel. Diepte overal conform legger van 0,8m beneden waterspiegel.

Dat betekent met een helling 1:5 een droog talud over 3,0m en een nat talud over 4,0m tot de bodem op 0,8m beneden waterspiegel.

Beschoeiingen worden verwijderd.

Voor de helling 1:5 op de droge oever wordt over 3,0m een hoeveelheid grond van $ca\ 0,5 \times 0,7 \times 2,8 = 0,98\text{m}^3/\text{m}^1$ vergraven en verplaatst voor creëren van het onderwatertalud

Met beoogde helling onder water 1:5 over 4,0m is grondaanvulling onderwater nodig van $0,5 \times 0,8 \times 4 = 1,6\text{ m}^3/\text{m}^1$. Over een strook in midden meer dan 4m uit de oever kan gebaggerd worden voor het creëren van het onderwater talud voor de resterende benodigde hoeveelheid van $ca\ 0,6\text{m}^3/\text{m}^1$.

Bij alle lokaties lijkt dit uitvoerbaar.

Als er ruimte voor is kan ook meer worden afgegraven bij graven van de droge oever 1:5, zodat er geen extra aanvulling onderwater via baggeren nodig is.

In dat geval wordt het bergend oppervlak groter, hetgeen een hydrologisch voordeel is.

Beplanting

Over het hele talud per niveau ten opzichte van de waterstand de geschikte beplanting aanbrengen en onderhouden. Daarbij rekening houden met de grondsoort en niveau ten opzichte van de waterspiegel.

Overzicht van 5 lokaties nabij 3121 TA



Lokatie 1.

Singel langs Fazantlaan, Vinkenlaan, Meeuwensingel

Leggercode OWL037257. Breedte 18 tot 20m. Diepte volgens Legger 0,80m onder waterspiegel.





Aansluitend op voorgaande vak de rechteroever aanpassen.

Leggercode OWL037258, breedte 11m, diepte 0,8m beneden waterspiegel

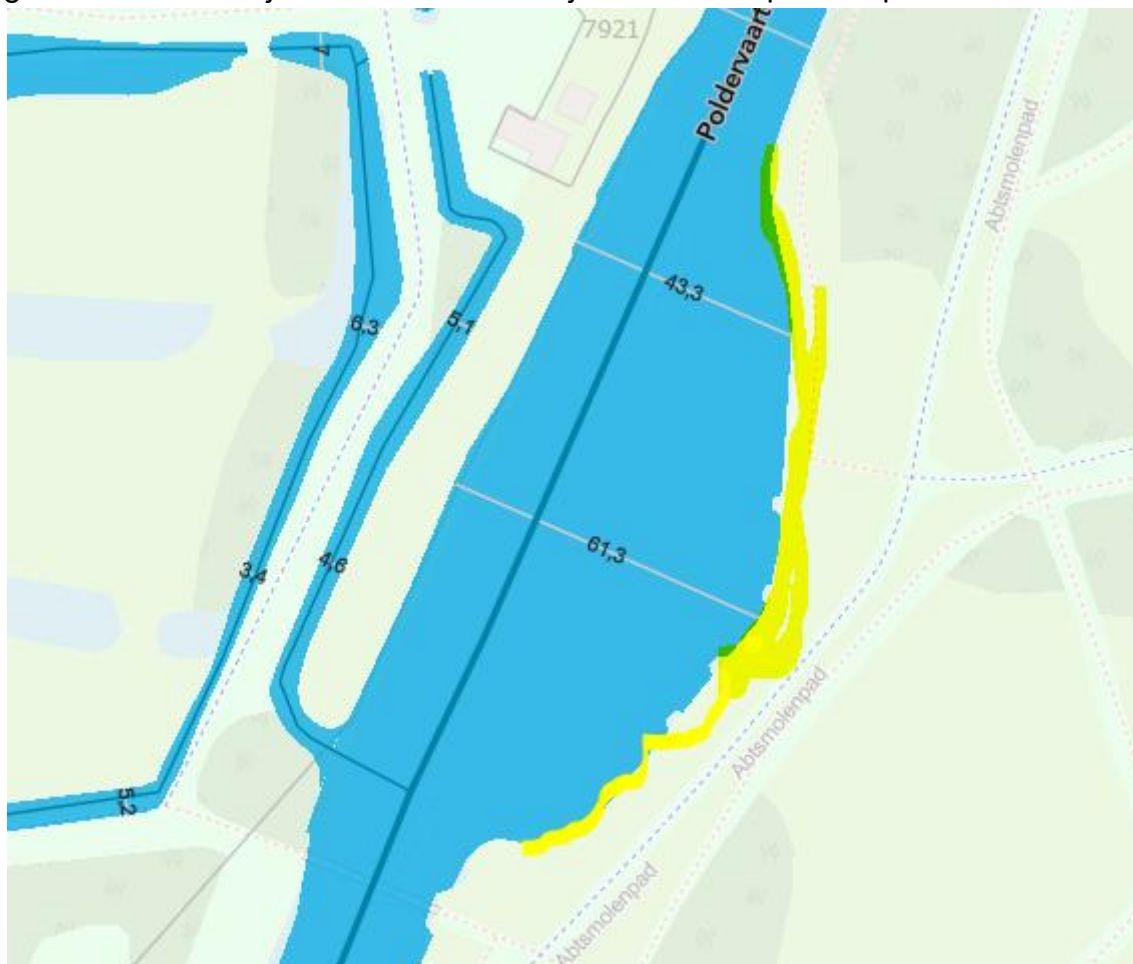


Lokatie 2.

Verbreed deel van Poldervaart. Bij kruising Abtsmolenpad-Prinses Beatrixpark oostelijke oever

Leggercode **OWL053622**, breedte 40-80m, lengte ca 300m

Eventueel oever na reconstructie en beplanting tijdelijk deels beschermen tegen golfaanval door drijvende bundels van rijshout tussen perkoenpalen

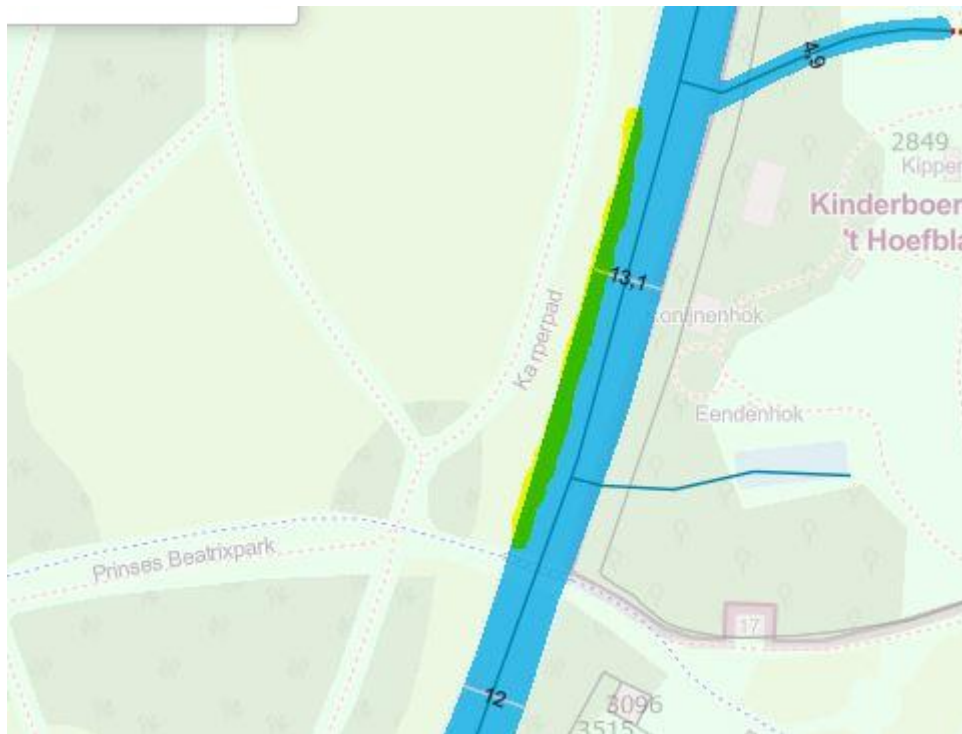




Lokatie 3.

Westelijke over in noordelijke richting vanaf kruising Princes Beatrixpark-Karperpad

Leggercode: OWL057865, breedte 12m, diepte 0,8m beneden waterspiegel.

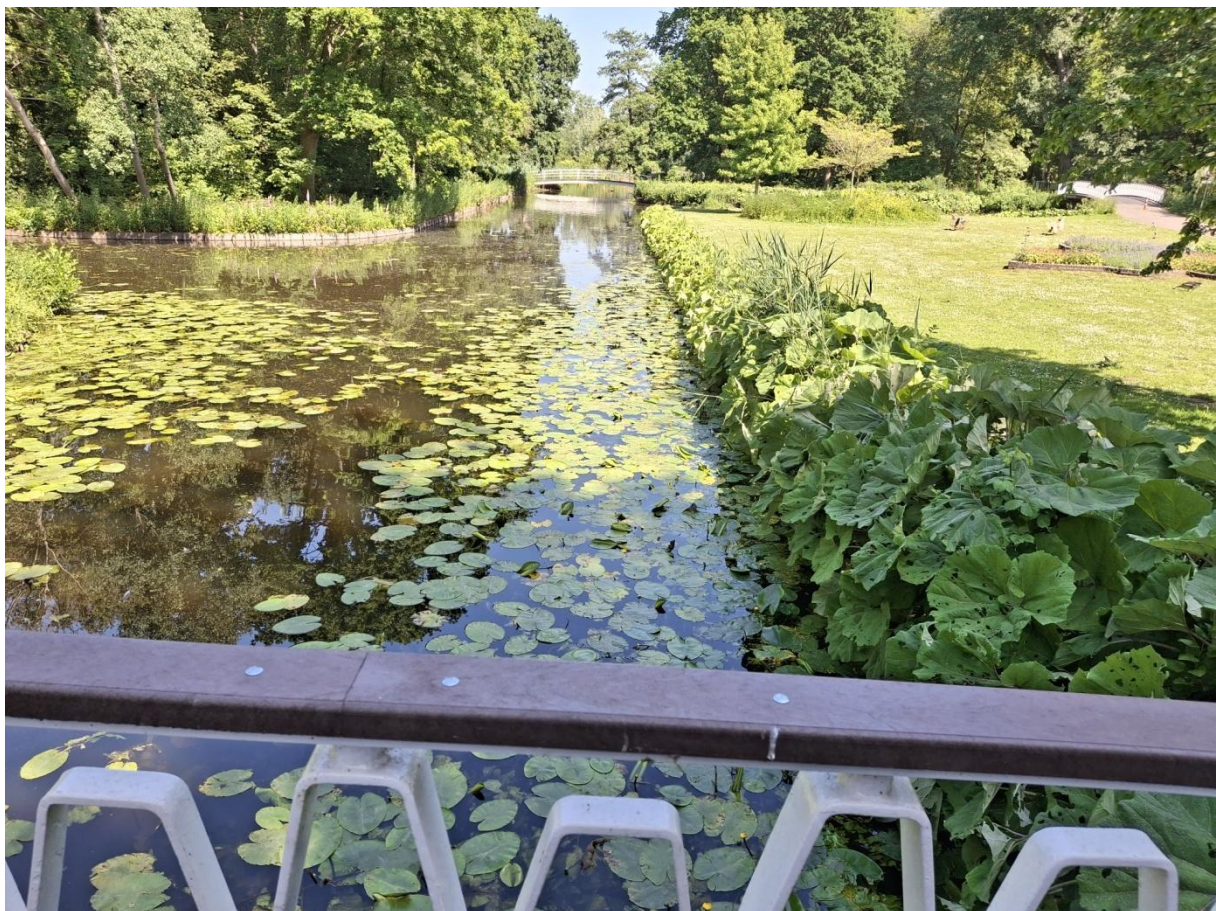




Lokatie 4.

Oostelijk van Abtsmolenpad langs zuidelijke oever langs Vlinderbank

Leggercode: OWL082614 Breedte 12m. Diepte 0,8m beneden waterspiegel



Lokatie 5.

Vanaf Bijenpad toegangsbrug Heemeiland westelijke oever zuidwaarts.

Leggercode: OWV21600266, breedte 12m. Diepte beneden waterspiegel 0,8m



Keuze van 3 te verbeteren oevers

Gezien vanuit mate van beleving door wandelaars en fietsers kies ik voor lokatie 1, 3 en 4. Bij lokatie 4 is een vlinderbank en een bloemenperk ter herdenking aan de Schiedammer parkmoord.

De bijdrage van Edzo Ebbens, als lid van het Team Oevers om diverse oevers in Schiedam te transformeren van een droeve oever naar een natuurvriendelijk oever.

Dit is één van de activiteiten in het jaarthema Oevers, zie voor meer informatie over het jaarthema: <https://natuurlijkdelfland.knnv.nl/kennisbank/oevers/>

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur. Volg de link om te weten of het lidmaatschap ook iets voor jou is <https://natuurlijkdelfland.knnv.nl/lid-worden-2/>

Laat ze het heen en weer krijgen



Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen en te beschermen. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.



Natuurlijk
Delfland

delfland.knnv.nl